

ԻՐԱՍԱԿԱՆ

ՀԱՄԱՐՈՒՄ ԳՈՐԾԱ

Հարկաբեկ, 15 Ապրիլ

ԸՆԹԱՅՔ ՓՈԽԱՆԱԳՐՈՒՄ

8 ամիս Լիտուանի վրայ 108 3/8
8 3 23 30

Օտանային Փոխադրում

Երեկ երեկոյ քաջ (Դիմաք) 15 Երեկ	20 10
Պարսկական զորքերի վերջը	20 41
Բերկալի մէջ	—
Առաւելաւոր քաղաքացիներ	20 3 1/2
Կենսական	20 —

ԻՆՏԵՐՆԱԿԱՆ

Երեկ երեկոյ	61 30
Պարսկական զորքերի վերջը	61 27
Կենսական	61 14

ԸՆԹԱՅՔ ՄԱՐԺՈՒՄ

Փոխադրումներ	42
Յ	28 7/8
Շ	20 8 1/2

ԲԱՄԱՆՆԱԳՐՈՒՄ

Ստանդարտ Բանկայի Լի	5
Փոխադրումներ	9 25
Պարսկական զորքերի վերջը	7 3
Բերկալի մէջ	5
Առաւելաւոր քաղաքացիներ	507 1/2
Կենսական	79 1/2
Բանկայի վերջը	151

ՍՂԱՍԱՆՁ

Կը սիրեմ գիշերն անդուստ սիրով,
Կը սիրեմ գայն ինչպէս մարդ իւր հայր-
րենիքը կը սիրէ, բնազդական, խորին,
անյաղթելի սիրով մը, Կը սիրեմ գայն
բոլոր գեայարաններովս, աչքերովս
որք կը տեսնեն գայն, լուսնակներս
որք գայն կը չնչնէ, ակա՛նջներովս որ
անոր լուսնակներ մտիկ կ'ընեն, ամ-
բող մարմնովս զոր աշխատաւորք
էր փայլային. արտոյտներն արեւուն կ'եր-
գին, յստակ առաւելաներու կապոյտ
օդին, տաք օդին, թեթեւ օդին մէջ,
Բուն գիշերին մէջ խոյս կուտայ, սեւ
բծ որ կ'անցնի սեւ միջոցին մէջէն, և
բերկալիւր և արբելու այդ սեւ ան-
հունութեամբ, կ'արթակէ նա իւր թըր-
թըրուն ու չարագուշակ վայրենի.

Յերեկ դիւ կը յոգնեցնէ և կը
ապաւանակէ, կոյտ է նա և արդիւն-
չուցելով կ'ենեմ անկողնէս, խորնու-
թիւն կ'ըզակ ֆաթուած ատենս, ա-
կամար դուռն կ'ենեմ, և անձնիւր
քայլ, անձնիւր չարութեմ, անձնիւր ձև,
անձնիւր խօսք, անձնիւր մտածում կը
յոգնեցնէ զիս որպէս թէ ջախջախիչ
բեռ մը վերցնէի.

Բայց երբ արեւ կը խոնարհի, տա-
րուած ուրիշութիւնս ու, որպիսութիւնս
մը զոր ամբողջ մարմնովս կ'ըզամ, կը
պատէ զիս. Կ'արթնանամ, կ'ազնու-
որեմ. Գիշերն որ խաւարը թմաճանայ,
բոլորովին կ'սկսիմ փոխել, աւելի ե-
րեւոտաւոր, աւելի ուժով, աւելի ե-
ռաւորուն, աւելի երկնային կը դառ-
նան զիս. Կը դիտեմ գայն, երեւե-
նական քաղցը և մեծ միտումներն
և անքան դուռն կը խառնայ, քաղցը
կ'որոշէ, ինչպէս կ'ըզամ մ'անբարեկ-
նի և անթափանցելի կը ծածկէ, կ'ա-
րեւ, կը ջնջէ գոյները, ձևերը, կը պա-
րուէ անոններն, էակներն ու չնչնքն
իւր անդայի շոյախիւրքը.

Այն ատեն փափաք կ'ունենամ հա-
ճողքս պոռալու բուրձաններուն պէս,
տանիքներուն վրայ վաղիւնորով կա-
տուններուն պէս. և բուռն, անսանձ
սիրտ տեսնէ մը երակներուն մէջ կը
վառէ.

Կ'երթամ, կը քայլեմ, մերթ մուծ
թաղեւուն մէջ, մերթ Բարդիւր մօտ
գտնուած անտառներուն մէջ, ուր կը
լսեմ յաճելի իմ քոյրերս անտառնե-
րուն և իմ եղբայրներուն գաղտնորս-
ներուն.

Ինչ որ բուռն սիրով կը սիրէ մարդ,
նա է որ հուսկ հայտ գինքը կ'սպան-
նէ. Բայց ինչպէս բացատրեմ ինչ որ
պատահեցաւ ինձ. Նոյն իսկ ինչպէս
հասկնամ թէ կարող եմ հարկաւոր զայն.
Չեմ գիտեր, ա՛յ չեմ գիտեր, միայն
գիտեմ թէ այս բանը դպրութիւն ու-
նի. Անհասկի.

Երեկ—երեկ էր. այո, անչալտ,
բայց թերեւս աւելի ուռած, ուրիշ օր
մը, ուրիշ ամիս մը, ուրիշ տարի մըն
էր—չեմ գիտեր. Բայց երեկ ըլլալու
է, քանի որ անկեղծ ի վեր լոյսը չեմ
էր. քանի որ արեւը դեռ չերե-
ցաւ. Բայց ո՞րպէս ատեն է որ գիշերը
կը տեսէ. Ո՞րպէս ատեն... Ո՞ր պի-
տէս, ո՞ր պիտի երբեք գիտնայ
զայդ.

Ուրեմն երեկ, դուռս ելայ, ինչպէս
կ'ընեմ ամեն օր, ճաշէն վերջը. Օրը
չատ արուոր, շատ մեղմ, շատ տաք
էր. Պոլիպոսներուն կողմն լինելով,
գլխուս վերեւ կը գիտէի սեւ ու աստ-
ղեղնով լի գիշերներ զոր երեւոյթն մէջ
էր ձեւացնելն տանիքներն այդ օձապը-
տոյս փողոցին որ ճշմարտութեամբ
պէս մանուածապատ ընթացք մը կը
տար աստղեր թաւալող այդ առուա-
կին.

Ամեն բան ջնջ էր թեթեւ օդին
մէջ, մարդկաներն սկսեալ մինչեւ լայ-
տերներուն լոյսերն. Սոյնպիսի օրեր
կը փայլէին երեւելի մը և քաղաքին
մէջ որ խաւարը լուսավոր կը թուէր.

Շողոգուն գիշերներն աւելի զուարթ
են քան թէ արեւով պայծառացած
ցերեկներն.

Պոլիպոսին վրայ, որ ճարտարները կը
փողփողէին. որք կը ինչպար, որք կ'անց-
նէր, որք կը խմէր. Թատարմը մտայ,
քանի մը վարդեան. «Պոլիպոսն ուր
չեմ յիշեր. Այնպիսի լուսնակներն էին
որ տարեկան և դուռս ելայ սիրտս մը-
թընցած այդ կոչու լուսնի օթեակներ-
ուն ոսկի քանդակներուն վրայ նե-
տած ցոյքէն, բիւրեղիայ հսկայ ճա-
րին կեդր չորհունէն, թատերաբեմին
առջեւի կանթիկներուն կազմած հրե-
ղէն պատուարէն, այդ չինծու և խիստ
պայծառութեան միախառնութիւնէն,
Գիշեր Երեկոյն ուր Նուապաւոր
որճարաններն հրեւելի վառարանները
կը թուէին ծառոց տեղեկներուն մե-
ջէն. Դիւղին լոյսով չիտած չազանա-
կեղծները ներկուած կը կարծուէին,
փափաքաւորական ծառերու պէս,
եւ երկարական գուռները, նման
փաղիւռն ու տօգոյն լուսններու,
կամ երկնքէն ինկած լուսնի հաւիթ-
նեղու, հրեշտիկն, կենդանի մարդ ա-
րեւմտու, իրենց աստափաղոյն, խոր-
հորդաւոր և անխառն լուսով կը դու-
նատեցնէին կազի լայտերներն, ստո-
րին աղտուն կազի լայտերներն և գոյն-
գոյն ապակիներով պարկերն.

Յաղթութեան կամարին տակ կանգ-
աւել գիտելու համար պոռոտայն, եր-
կան ու հիւսնայի աստղադարձը. պո-
րոտայն, որ դէպ ի Բարդիւր կ'երկնար
երկու հրեւելէն դիմեցու մէջէն, և աստ-
ղեւին Աստղերը, վերն երկնքին մէջ,
անձնօթ մատուցելու որք իրաւաւոր
նետուած են անհունութեան մէջ ուր
այդ խոյրական ձևերը կը նկարին,
որք այնպիսի երազելի, անչափ խիստ
կուտան մը.

Պոլիպոսին անտառը մտայ և երկար
ատեն մնացի հոն, երկար ատեն. Զա-
մանայի սարսուռ մը դիւ բուռած էր,
անակնկալ և զօրաւոր յուզում մը,
մնաց զգուշութեամբ որ յիմարութեան
կը մօտենար.

Երկա՛ն ատեն, երկա՛ն ատեն քա-
լեցի. Յիտա՛յ ետ դարձայ.
Գիտի՛ն էր ժամն երբ անցայ նո-
րէն Յաղթութեան կամարին տակէն.
Չեմ գիտեր. Բարդաբը կը քնանար, և
ամպեր, խոյր սեւ ամպեր քանդա-
ղորէն կը տարածուէին երկնքի վրայ.
Առաջին անգամ ըլլալով զգացի որ
գարմանով բան մը, նոր բան մը պի-
տի պատահելու թուեցաւ ինձ թէ ցուրտ
էր, թէ օդը կը թմաճանար, թէ քիչ
չերն, իմ պատեցնայա, սրտի վրայ
կը ծանրանար. Պորոտայն թափուր էր
հիմայ. երկու գիշերապահներ միայն
կը պարտէին կառքերու կայարանին
բովը, եւ սալալատներն վրայ որ հա-
ղէ լուսաւորութեմ էր մարկու մօտ ե-
րեւոյթ կաղերէն, բանաւորներս կառ-
քերու շարք մը դէպ ի Նուապաւոր
կը ծանրանար. Պորոտայն թափուր էր
հիմայ. երկու գիշերապահներ միայն
կը պարտէին կառքերու կայարանին
բովը, եւ սալալատներն վրայ որ հա-
ղէ լուսաւորութեմ էր մարկու մօտ ե-
րեւոյթ կաղերէն, բանաւորներս կառ-
քերու շարք մը դէպ ի Նուապաւոր
կը ծանրանար.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

Սրտայ վայրեն. Գոյի տունը վա-
ղեցի և բուն անգամ վրայէ վրայ զոտ-
եղ կը շնչեցնէի. Բայց ինչպէս ի՞նչ
Պորոտայն հիւսնու տան մէջ. Գարմա-
նայի կերպով մը թիւղայ, այնպէս որ-
պէս թէ այս թիւղութուն ձայնը տան
մէջ միտման ըլլայ.

ՊԱՐԶ ՊԱՏՄՈՒԹԻՒՆ

Իր ծնողաց հետ կ'ապրէր նէ. մայր
կոյր, հայրը անդամաւոր և գրեթէ ա-
պուշ էր.

Նոյն իրենց դժբաղդութիւններն ա-
ռա՛ղ գեղեցիկ օրեր ծանցեցր էին. և ին-
չէ՛ք—ընդամենը յայտ երկար ըլլալուն—
գիտէր ինչ որ կը սովորէ գիշ

